

Oversigt over igangværende¹⁾ kriminologisk forskning i Danmark, Finland, Norge²⁾ og Sverige³⁾

DANMARK.

Kriminologisk institut ved Aarhus universitet.

1. Universitetslektor *Erik Christensen*, „Møgelkær-undersøgelsen“.

Materialet omfatter 300 fanger anbragt i Møgelkær august 1948 til januar 1950: fanger under 25 år med mindst 2 ubetingede fængselsstraffe, afsonet i statsfængsel for berigelsesforbrydelser. *Bearbejdelse:* Fangerne er fulgt under afsoningen, de sidste er løsladt inden januar 1951. Der er derefter foretaget en follow-up undersøgelse, hvor fangerne er fulgt, til de er fyldt 30. Der vil blive lagt vægt på en vurdering af de kriminalrettlige reaktioner, som de anvendes i praksis (15 % i arbejds- eller psykopatforvaring senere).

Sondringen mellem anvendelsen af psykopatforvaring og arbejds- eller psykopatforvaring afhænger i høj grad af den observerende psykiater. Iøvrigt viser undersøgelsen, at de i formel forstand ikke-recidiverede fanger i et vist omfang er alkoholister, syge (med vedvarende social understøttelse) m. v. Dette er måske et specielt provinsbyfænomen.

2. Universitetslektor *Erik Christensen*, „Nygade-undersøgelsen“.

Undersøgelsen omfatter samtlige personer, som i 1951, før Nygade i Aarhus blev saneret, boede i gaden. Det drejer sig ialt om ca. 100 personer. I denne gade var „samlet“ en række afvigende personer. 60—80 % viser sig at være kriminelle. Det er planen at tage undersøgelsen, der foreløbig er afsluttet, op igen og lave en follow-up undersøgelse, og det er yderligere hensigten at undersøge samtlige børn født i gaden i en vis periode. Undersøgelsen vil bl. a. give anledning til at gøre iagttagelser over gruppens moral: indbyrdes solidaritet (sultne børn fandtes ikke i gaden), sammenhold mod myndigheder.

3. Professor *Alvar Nelson*, „Fængsling“.

En processuel undersøgelse af anvendelsen af varetægtsarrest på basis af en gennemgang af fængslingsprotokollen i Aarhus i 1955.

¹⁾ Oversigten er afsluttet 31. 12. 57.

²⁾ Ved dr. jur. *Karl O. Christiansen* og *Ivar Agge*.

³⁾ Ved fil. kand. *Kerstin Elmhoen* i samarbejde med prof. *Ivar Agge*.

Direktoratet for Fængselsvæsenet.

1. Fuldmægtig *Preben Wolf*, cand. jur. *Erik Høgh* og cand. jur. *Jan Kaarsen*, „Kriminalitetsfrekvensen“.

I samarbejde med sociologisk institut undersøges kriminalitetsfrekvensen i et tilfældigt udvalg på 4000 mænd i alderen over 17 år. Grundmaterialet er det samme som professor Svalastogas stratifikationsudvalg, hvoraf en del er interviewet; gennemgang af Rigsregistraturen er afsluttet, samtlige akter gennemgås summarisk (oplysninger om forbrydelsens art, tidspunktet for kriminalitetens begyndelse, domstidspunkt m. v.).

Bearbejdelse: Sammenhængen mellem kriminalitet og en række andre sociale faktorer belyses.

2. Fuldmægtig *Preben Wolf*, „Prædiktionsundersøgelse“.

Materiale: Samtlige begyndere, idømt frihedsstraf i 1949 for straffelovsovertrædelser. Materialet, der er indsamlet på basis af statistisk departements straffekort, omfatter 9.336 mænd. Materialet begrænses på grundlag af en „rensning“ af begynderbegrebet, idet der kun medtages personer, der ikke har nogen som helst kriminalitet tidligere. Anvendes et sådant „rent“ begynderbegreb, reduceres materialet med mindst 33 %. En yderligere reduktion sker ved at udskyde personer, der kun er idømt hæfte eller militære straffe. Herved begrænses slutmaterialet til ca. 2.000 personer, hvoraf hveranden er medtaget i undersøgelsen.

Bearbejdelse: Oplysninger på statistisk departements hulkort, straffeakterne, oplysninger på rulleblade, i § 56-undersøgelser og fra landsnævnet for børneforsorg udnyttes. Der opereres indtil videre med 44 faktorer. Materialet bearbejdes pr. 1/6-57; recidivister og ikke-recidivister sammenlignes; korrelationsanalyser af samtlige faktorer, herunder interkorrellering.

Undersøgelsen vil antagelig bl. a. munde ud i en prædiktions-tabel, som man vil forsøge at anvende på en senere årgang.

3. Fuldmægtig *Preben Wolf* og vicefængselsinspektør *Ejner Nielsen*, „Undvigelsestests“.

Materialet indsamles for tiden. Med udgangen af 1957 ventes 100 personer at være prøvet. Statistisk bearbejdelse vil formentlig kræve testning af yderligere 100—200 personer.

Herstedvestergruppen.

1. Overlæge *Georg K. Stürup*, „Store Klientelundersøgelse“.

Materialet omfatter ca. 750 forvarede, indsat i psykopatanstalterne siden oprettelsen; ca. 100 hensidder eller er overført til anden foranstaltning. Materialet er efter indsættelsesdato klassificeret i følgende 4 hovedgrupper:

- A: fra oprettelsen til 31/12-1941
B: 1/1-1942 til 31/12-1945
C: 1/1-1946 til 31/12-1948
D: 1/1-1949 —

Bearbejdelse: Oplysningerne er hentet fra akter, grund samtaler, psykologisk og social undersøgelse samt det intime kendskab til forløbet, man får under et langt institutionsophold. Undersøgelsen er en follow-up undersøgelse; recidiv defineres som genindsættelse ifølge ny dom til forvaring, administrativ genindsættelse på grund af kriminalitet, administrativ genindsættelse på grund af vilkårsovertrædelser.

Recidivets afhængighed af levnedsløbs- og dominantstyper (efter kriminalitetens art) undersøges. Så vidt muligt gennemføres sammenligninger med „Vridsløselilleundersøgelsen“'s resultater; vægtning af forskellige relevante faktorer på basis af en diskriminationsanalyse gennemført i denne undersøgelse forsøges anvendt på PH¹⁾-materialet.

2. Overlærer *Asger Hansen*, „Rorschach-undersøgelse“.

Testning ved indsættelse og retestning ved udskrivning af forvarede ved psykopatanstalterne i Herstedvester.

3. Overlærer *Asger Hansen*, „Intuitive prognoser“.

En systematisk undersøgelse af skønsmæssige vurderinger af recidivsandsynligheden på prøveløsladte psykopatforvarede.

Funktionærmødernes skøn over recidivsandsynligheden kan ikke anvendes i undersøgelsen; det er for tilfældigt og hensyn af ikke saglig, mere taktisk betonet art kan spille med ind.

I undersøgelsen deltager udvalgte funktionærer, som skriftligt og uden indbyrdes konference afgiver en personlig vurdering af den forvaredes recidivrisiko. De forvarede klassificeres i 5 grupper efter den vurderede recidivsandsynlighed. Der tages kun hensyn til homologt recidiv. Funktionærernes kendskab til den bedømte prøves gradueret i en 3-skala.

4. Overlærer *Asger Hansen*, „Intelligens- og standpunktstestning af psykopatforvarede“.

En systematisk intelligens- og standpunktstestning af alle nyindsatte psykopatforvarede i Herstedvester. Testresultaterne sættes i relation til de undersøgte alder, uddannelse, kriminelle dominantstyper og livsløbstype. En prøvebearbejdning af de første 80 tilfælde er ved at blive foretaget i øjeblikket.

5. Kriminalpsykolog *Hoeck-Gradenwitz*, „Forløbsanalyser“.

Materiale: 50—60 mandlige forvarede udvalgt blandt folk, som undersøgeren har haft mere eller mindre, som regel mere, inten-

¹⁾ Psykopatanstalten Herstedvester.

siv kontakt med. Kontakten har i de fleste tilfælde haft behandlingskarakter. Det drejer sig dels om hensiddende, dels om løsladte.

Bearbejdelse: Undersøgelsen bygges på akter, grundsamtale, i reglen Rorschach, T.A.T., Raven, der er taget nogenlunde systematisk; undertiden associationstest, S.C.I., endelig oplysninger indhentet under den stadige kontakt, samt i en del tilfælde familieinterviews. Forløbsanalyser som i Georg K. Stürup: Krogede Skæbner, med en mere systematisk behandling af problemet vedrørende livsposition og den social-psykologiske udvikling.

Specielle problemer: modenhedsproblemet, „forhenværende“ åndssvage, testresultater i relation til anamnesticke analyser.

6. Kriminalpsykolog *Wulff Feldman*, „Kriminalanstaltens struktur“.

En social-psykologisk undersøgelse af kriminalanstaltens struktur. Forholdet mellem personalegruppen og fangegruppen, betydningen af forskelligartet ledelse, forholdet mellem de forskellige personalegrupper indbyrdes og mellem ledelsen og personalegruppen, marginalkonflikter, forskellige metoder til at bedre klimaet på institutionen, den ny-indsattes og den nye funktionærs specielle problemer o. s. v.

7. Kriminalpsykolog *Wulff Feldman*.

Opstilling af en „kvalitativ“ prædiktions- og behandlingsplan.

8. Kriminalpsykolog *Wulff Feldman*, „Forsøg med gruppebehandling“.

a) Undersøgelse af behandlingsprocessen, gennem en nærmere analyse og beskrivelse af udviklingen hos 10 forvarede i en bestemt behandlingsgruppe igennem ca. 3 år.

b) Gennemprøvning af nyere teorier fra socialpsykologien og indlæringens psykologi i gruppe- og individualterapien af kriminelle.

c) Undersøgelse af virkningen ved at kombinere gruppe- og individualterapi, ved at ændre deltagerantallet, lederantallet, udvælgelseskriterier o. s. v. og forsøge at lade gæster og andre funktionærer deltage i behandlingsgrupperne.

d) Forsøg på ambulant afvikling af terapigrupper (d. v. s. at man lader de kriminelle, der har deltaget i grupper på anstalten, fortsætte i disse, efter at de er blevet prøvedskrevet, lader dem komme sammen, hjælpe hinanden o. s. v. i prøvedskrivningsperioden).

e) Forsøg med familiegrupper (lader familiemedlemmer og nære bekendte deltage i terapigrupperne, laver gruppemøder i de enkeltes hjem, sætter ægtepar sammen i grupper o. s. v.).

f) Forsøg med åbne afgangsgrupper, hvor forsorgsmedarbejderen evt. sammen med psykologen eller psykiateren drøfter prøveudskrivningsproblemer etc. med de forvarede, der står foran prøveudskrivning.

9. Speciallæge *Gunnar Mortensen*, „Pyskoser og psykotisk grænsetilfælde i psykopatforvaringsanstalterne“.

En fortsættelse af det i Nordisk psykiatrisk medlemsblad, bind X, hefte V, 1956 omtalte arbejde, Behandlingsmuligheder for psykoser i en psykopatforvaringsanstalt, med en nøjere analyse af det foreliggende materiale.

Det kriminalistiske institut ved Københavns universitet.

1. Universitetslektor *Karl O. Christiansen*, „Tvillingundersøgelsen“ (i samarbejde med Arvebiologisk institut).

Materiale: Arvebiologisk institut har registreret samtlige tvillingfødsler på øerne i perioden 1870—1910, og i Jylland (under udarbejdelse) i perioden 1870—1920. Som basis for den kriminologiske undersøgelse gennemgås øernes tvillingmateriale for årene 1880—1910. (Det er hensigten senere at udvide materialet til også at omfatte Jylland i perioden 1880—1920, såfremt de fornødne bevillinger kan fremskaffes). Efter en forsigtig vurdering må man regne med, at egentlig kriminalitet vil forekomme hos ca. 650 personer; antagelig har ca. 200 personer begået kriminelle handlinger af en noget alvorligere karakter. Materialet må betegnes som et fuldstændigt, ikke udvalgt materiale.

Bearbejdelse: Rigsregistraturoplysninger, strafferegisteroplysninger, akter udnyttes; for de 200 stærkere kriminelt belastede sociologiske, social-psykologiske og psykologiske interviews, testning og psykiatrisk undersøgelse.

Ved den extensive undersøgelse vil der blive forsøgt en nærmere analyse af konkordansbegrebet. Æggethedsdiagnosen stilles af Arvebiologisk institut, efter at der er taget stilling til spørgsmålet om konkordans, og uden at Arvebiologisk institut er gjort bekendt med resultaterne af den kriminologiske undersøgelse.

Ved den intensive undersøgelse vil det centrale problem om samspillet mellem arv og miljøfaktorer ved kriminalitetens genese måske yderligere kunne belyses. Herudover vil en række mere specielle problemer blive taget op til behandling.

2. Universitetslektor *Karl O. Christiansen*, „Recidivet blandt mandlige landssvigere“.

Materiale: Ca. 3.000 mandlige landssvigere, der er behandlet i „Landssvigerkriminaliteten i sociologisk belysning“, Kbh. 1955.

Bearbejdelse: De ved de tidligere landssvigerundersøgelser registrerede oplysninger suppleres med rigsregistraturoplysninger om perioden frem til 31/12-1955, og recidivhyppigheden i forskellige grupper undersøges.

3. Universitetslektor *Karl O. Christiansen*, „Beruselsesforseelser i København“.

Undersøgelsen omfatter ca. 4.000 i København i 1956 for beruselse anholdte personer. Undersøgelsen er baseret på materiale fra Politiets sociale Hjælpetjeneste, og indeholder summariske oplysninger om køn, alder, antal af anholdelser, beruselsesforseelsens art, politikreds for anholdelse, tidspunktet for anholdelse, bopæl, drikkeriets art og drikkested m. v.

Undersøgelsen kan muligvis danne grundlag for en planlægning af en mere intensiv undersøgelse af beruselsesforseelserne.

Andre undersøgelser.

1. Professor *le Maire*, overlæge *Stürup* og universitetslektor *Karl O. Christiansen*, „Efterundersøgelse af sædelighedsforbrydere“.

Materialet omfatter godt 3.000 seksualkriminelle, som indgik i professor *le Maires* disputats, *Den legale kastration i strafferetlig belysning*, Kbh. 1946. Disse er efterundersøgt i 1954. Spørgsmålet om homologt og heterologt recidiv og de tilsvarende recidivhyppigheder belyses i relation til nogle af de af *le Maire* opstillede hovedkategorier af sædelighedsforbrydere.

2. Komitéundersøgelse af „Helbredstilstanden hos indsatte i Vestre Fængsel.“

Komiteen består af fængselsoverlæge *Torben Jersild*, stadslæge, dr. med. *Esther Ammundsen*, overlæge *Emma Vestergård*, ekspeditionssekretær, frk. *Alsing* og universitetslektor *Karl O. Christiansen*.

Materialet består af et repræsentativt udsnit, omfattende ca. 12.000 personer, ca. 60 % af de i Vestre Fængsel i perioden 1946—50 indsatte personer.

Bearbejdelse: Oplysninger om køn, alder, ægteskabelig stilling, bopæl, erhverv, legemlig og sjælelig sygdom før indsættelsen og under fængselsopholdet samt summariske oplysninger om kriminaliteten foreligger. Efterundersøgelsen er afsluttet pr. 31/12-1955. En overvejende statistisk beskrivelse af materialet med mulighed for at sætte recidivhyppigheden i relation til andre registrerede faktorer i undersøgelsen.

3. Kriminalpsykolog *P. H. Kühl*, „Kriminaliteten i forsorgsklientellet“.

Materialet udgøres af forsorgsundersøgelsens klientel: 1035 personer, der i 1944/45 modtog offentlig hjælp i 8 mdr. og derover. *Bearbejdelse:* Undersøgelsen bygger på detaljerede oplysninger om sociale, medicinske, psykologiske og psykiatriske forhold. Oplysninger om kriminaliteten er baseret på rigsregistraturoplysninger, straffeattester og akter. Forekomsten af kriminalitet i relation til en række af de ovenfor nævnte faktorer.

Justitsministeriets psykiatriske undersøgelsesklinik.

1. Universitetslektor *Erik Christensen*, dr. med. *Erik Jacobsen*, professor, dr. jur. *Alvar Nelson*, dr. med. *Max Schmidt*, „Personlighedsafvigelser, alkoholvaner og kriminalitet“.

Undersøgelsen er en videre bearbejdelse af det materiale, der er gjort rede for i Alkoholvaner og kriminalitet. En empirisk undersøgelse af sammenhængen mellem lovovertrædelser og spiritusmisbrug. (Bilag til Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab, Kbh. 1957).

Ud fra de givne bedømmelser såvel af mentalundersøgte som ikke mentalundersøgte lovovertrædere søges forbindelse mellem personlighedsafvigelser, alkoholvaner og kriminalitet nærmere belyst med særligt henblik på det tidligere kriminelle forløb. Navnlig søges de unge lovovertræderes alkoholvaner og de kriminelle recidivs betydning især hos ejendomsforbrydere belyst ved hjælp af alkoholindtagelsens hyppighed og størrelse, individuelle alkoholreaktioner m. m.

2. Overlæge *Emma Westergård* og speciallæge *Gunnar Mortenson*, „Prostituerede kvinders psykiske habitus“.

Psykiatriske faktorerens betydning for promiskuitet, heteroseksuel prostitution og løsgængeri. En undersøgelse af 200 kvinder, sigtet for overtrædelse af arbejdsplæg, og en efterundersøgelse af 90 tilsvarende kvinder, undersøgt af dr. Emma Westergård i 1949 og 1950. De prostituerede inddeles i 5 forskellige typer.

FINLAND.

1. *Raimo Mätinki*, Smågruppens inverkan på medlemmarna samt de sociala normerna.
2. *A. Westling*, Studier över narkomanbrottsligheten (Alla i Helsingfors sjukhus under åren 1930—1955 behandlade fall).
3. *A. Westling*, En undersökning om korrelerande faktorer till recidivism hos ungdomsbrottsligheten (500 fall).
4. *Reino Salo*, Om orsaker till och tidiga symptom på asocialitet hos underåriga (400 fall).
5. *Erkki Saari*, En undersökning beträffande orsaker till rymning från skolhem.
6. *Erkki Saari*, En undersökning angående det dåliga uppförandets typologi (ca. 1000 fall från Järvilinna's skolhem).
7. Magister *Ranta-Knuutila* sammanställer för närvarande det material, vilket avlidne mag. *Lassi Huttunen* har efterlämnat angående ämnet: Våldsbrottsligheten i Österbotten.

NORGE.

Institutt for kriminologi og strafferett, Universitetet i Oslo.

1. Forskningsstipendiat *Nils Christie*: Kriminaliteten i aldersklassen 1933.

Materialet omfatter samtlige norske menn — ca. 1000 — født i året 1933 som er innført i strafferegistret eller som har vært i skolehjem etter beslutning av vergeråd (barnevernsnemnd). Som kontrollmateriale nyttes det militære sesjonsmateriale, omfattende nesten samtlige norske menn født i 1933.

Bearbeidelse: Det er under utarbeidelse en sammenligning mellom de to grupperes psykologiske og sosiologiske kjennetegn på grunnlag av de data som foreligger fra sesjonsundersøkelsene.

Undersøkelsen ventes avsluttet i løpet av 1958.

2. Politifullmektig *Finn Midbøe*: Undersøkelse av praksis med hensyn til bøter og subsidiære frihetsstraffer.

Materiale: Bøter ilagt ved Oslo, Bergen og 5 andre politikamre i budsjettåret 1952/53, tilsammen ca. 14.000.

Bearbeidelse: De ilagte bøter er registrert på hullkort etter forskjellige kjennetegn. Spesielt er det lagt vekt på å få rede på hva som atskiller bøter som blir gjenstand for avsoning og dem som ikke blir avsonet. Det er også innsamlet et materiale etter spørreskjemametoden, beregnet på å kaste lys over den praksis som blir fulgt i bøtesaker ved politikamrene.

Undersøkelsen ventes avsluttet i 1958.

3. Forskningsstipendiat *Knut Sveri*: Biltyveriundersøkelsen.

Materialet omfatter a) samtlige anmeldte biltyverier ved Oslo politikammer i 1954, ca. 750 (aktmateriale), og b) 150 personer i alderen 14—21 år som etter 1. sept. 1957 ble siktet for biltyveri, samt en like stor gruppe fra befolkningen i samme aldersklasser.

Bearbeidelse: Sakene fra 1954 er under statistisk bearbeidelse, såvel på anmeldelse som på person. — Undersøkelse av de løpende saker ved Oslo politikammer og kontrollgruppen, er startet. En håper å avslutte undersøkelsen i 1958.

4. Forskningsstipendiat *Nils Christie* og lege *Arne Marthinsen* (Institutt for sosialmedisin): Sanksjonssystemet overfor alkoholbrukere.

Materiale: Analyse av skriftlig materiale, samt uformelle intervjuer med forskjellige kategorier av represanter for kontrollinstanser (edruelighetsnemnder, politi, leger, m. v.).

Bearbeidelse: Undersøkelsen er en sosiologisk analyse av de kontrollmetoder som anvendes overfor forskjellige former for alkoholbruk og typer av alkoholbrukere. Utgangspunktet i analysen tas i prinsippene bak de forskjellige former for *profesjonell* kontroll. De profesjonelle teknikker brukes som prototyper ved analyse av *andre* kontrollmetoder. (Edruelighetsnemndene represen-

terer således en kombinasjon av de kontrollteknikker som anvendes både av leger, jurister og prester — hva er konsekvensene av slike kombinasjoner? Og videre: Hva er konsekvensene av at f. eks. familiemedlemmer anvender forskjellige former for kvasi-profesjonelle kontrollmetoder?)

5. Forskningsstipendiat *Knut Sveri*: Behandlingen av saker mot unge lovbrøyttere.

Materiale: Politiets og barnevernsnemndens aktmateriale, intervjuer med representanter for ulike myndigheter.

Bearbeidelse: Undersøkelsen er en sosiologisk preget analyse av myndighetenes offisielle og diskresjonære behandling av saker mot unge lovovertrедere. Den tar i første rekke sikte på å analysere hvordan politiet og barnevernsnemnda disponerer slike saker og hvor effektivt deres arbeid kan sies å være sett i relasjon til lovgivernes intensjoner.

Andre undersøkelser.

1. Førstesekretær *Idar Møglestue* og stud. mag. art. *B. Tysnes* (Fondet for forskning og folkeopplysning): Scharffenbergundersøkelsen.

Materiale: Omfatter tidligere overlege *Johan Scharffenbergs* legejournaler over fanger innsatt i Botsfengslet fra 1/1-1920 til 31/12-1939, ialt vel 4000 individer.

Bearbeidelse: Av aktmaterialet blir plukket ut opplysninger om ialt 36 hovedgrupper av sosiologisk-psykiatrisk art, om residiv m. v.

Undersøkelsen er f. t. til statistisk bearbeidelse og de første resultater vil troligvis foreligge i 1958.

2. Psykolog ved Gaustad Sykehus, *Ragnar Christensen*: Norske sedelighetsforbryttere.

Materiale: Sedelighetsforbryttere fra årene 1954—56.

Bearbeidelse: Undersøkelsen er foreløpig på et forberedende stadium, men vil troligvis omfatte samtlige norske sedelighetsforbryttere i omhandlede tidsrom, med spesiell vekt på dem som er rettspsykiatrisk observert.

Resultatene ventes i løpet av våren 1958.

3. Do.: Serberfangevoktere.

Til denne undersøkelse nyttes samme materiale som forskningsstipendiat *Nils Christie* har nyttet i sin undersøkelse referert i NTfK 1952, s. 439 fg. Nærværende undersøkelse er av psykologisk art. — Den ventes avsluttet i 1958.

4. Forskningsstipendiat *Sverre Brun-Gulbrandsen* (Institutt for samfunnsforskning): Kjønnssrolle og ungdomskriminalitet.

Dette er en sosialpsykologisk undersøkelse av 230 gutter og piker i framhaldsskolen og den høyere skole. Undersøkelsen går

ut på å fastslå hvilke ulike ideal- og norm-mønstre gutter og piker har, og å drøfte hvilken betydning disse kan ha for de to kjønns ulike kriminalitetsrisiko.

Undersøkelsen er avsluttet og rapporten er under trykning.

5. Do.: Innlæring av kjønnsroller og moralnormer i barndommen.

Materialet omfatter 120 folkeskoleelever (gutter og piker) og deres mødre.

Undersøkelsen er en videreføring av visse spesielle synspunkter fra den undersøkelse som er nevnt under 5.

SVERIGE.

A. Uppsala universitet.

1. Doc. Karl-Henrik Erikssons doktoravhandling i psykologi, „*Vanart och personlighetsavvikelser*“, föregicks av många års fältarbete och ventilerades i Uppsala våren 1957. Den är en „brett upplagd undersökning av elever vid ungdomsvårdsskolor, avsedda för dels psykiskt abnorma elever, dels psykiskt normala elever. Kontrollgrupper bestående av folk- och yrkesskoleelever ingå även i materialet. Den använda metodiken — kvantitativ och differentialpsykologisk — innebär bl. a. att samtliga elever försätts i exakt samma provningssituationer.“ Det sista gäller momenten 5—13 i nedanstående tablå över de test- och mätmetoder som Henriksson utnyttjat.

1. intelligenstest-Terman-Merrill och Anderbergs grupptest
2. Bernreuters personlighetsinventorium
3. M.M.P.I.
4. ordassociationstest — Rapaport
5. reaktionstidsbestämningar — medelvärden och intravariabilitet för grupperna, individuell intravariabilitet samt felreaktioner
6. takistoskopförsök
7. „confidence“ — prov som mäter subjektiv säkerhet vid såväl rätta som felaktiga svar
8. experimentella konfliktsituationer — studerar „konflikt-resistens“
9. „cancellation“ — uppfattas närmast som uppmärksamhets- och uthållighetsprov
10. Bourdon — samma innebörd som 9
11. perseverationstest
12. „persistency“ — uthållighetsprov
13. „Miniture life situations“ — prövar fuskten denser.

„Resultaten av mätningarna ställas sedan i relation till ungdomsvårdsskoleelevernas tidigare livshistoria, till personbedömningar utförda av personal vid skolorna, och slutligen till elevernas sociala prognos efter ett antal år.“

Med utgångspunkt från undersökningsresultaten diskuteras personlighetsavvikelser och neuros samt tänkbara orsaker till uppkomsten av personlighetsavvikelser. Vidare behandlas de konsekvenser som resultaten kan ha i fråga om användningen av diagnosen „psykopati“ för vissa av de undersökta ungdomarna.

För närvarande varken pågår eller planeras någon undersökning med kriminologisk anstrykning vid den psykologiska institutionen i Uppsala.

2. Från sociologerna i samma stad meddelas att endast en sådan undersökning är aktuell, nämligen en *studie av sambandet mellan en grupp fångars kontakter utom fängelset samt återfallsfrekvensen efter frigivningen*. Undersökningen utföres av fru *Tatjana Laaman*.

3. I Uppsala lägger vidare *jur. kand. Ola Nyquist* sista handen vid en avhandling i straffrätt, vars svenska arbetstitel är „*Administrativa och judiciella myndigheters förfarande med unga lagöverträdare i Sverige och delstaten Kalifornien*“. Arbetet skrivs på engelska med titeln, „*Promotion of Juvenile Law Obedience — A Study of the Crime-Preventive Function of Swedish and California Authorities Administering Juvenile Welfare and Justice*“. Avhandlingen torde bl. a. tilldra sig intresse, därför att den behandlar ett gränsområde mellan juridik och sociologi med beaktande av synpunkter från såväl den ena som den andra vetenskapsgrenen.

Nyquist anför själv, att undersökningen „i första hand avser frågan i vad mån vissa principer för administrationen av den lagstiftning, som kan komma i fråga vid ungdomsbrott, såsom t. ex. principerna om differentiering, flexibilitet, integration etc., kan anses befrämja den individuella och/eller allmänna laglydnaden bland ungdom eller, om man så vill, befordra den individuella och/eller allmänna brottspreventionen bland ungdom. Ett försök till analys av denna fråga underbygges med en redovisning av de faktorer som synes påverka och bestämma behandlingen och avgörandet dels av frågan huruvida en misstänkt ung lagöverträdare begått ett påstått brott och dels av frågan vad man skall göra med den unge lagöverträdaren och under vilka former ett omhändertagande etc. skall ske.“

B. Göteborgs universitet.

4. I Göteborg avslutade för ett år sedan *fil. lic. Sten Björkenhed* en lic.-avhandling om *ungdomsbrottslighet i Göteborg*. Den var utformad som en intervjuundersökning av 300 brottslingar

samt en kontrollgrupp. Försökspersonernas ålder var 15—20 år. Björkenhed formulerar sin huvudhypotes på följande sätt: „*Brottslingens attityder mot samhället och mot olika aspekter av samhällslivet divergerar från den icke brottsliges*“. I huvudsak verifierades denna hypotes, beträffande såväl rättsuppfattning, attityder mot samhällets oskrivna samlevnadsregler, intressen, målsättning samt livsinställning. Den mest markanta skillnaden mellan grupperna gällde trivseln. Sålunda var brottslingarna mera osäkra, kände mera vantrivsel, hade större kontaktsvårigheter samt intog ofta en negativ attityd även mot sina närmaste. Som en sammanfattning av den del av undersökningen, som behandlar försökspersonernas miljö, säger Björkenhed „att brottslingarnas föräldrar och kamrater i sin uppfostran — eller brist på uppfostran — och genom sitt exempel förmått ynglingen att acceptera en inställning till brottslig verksamhet, som bejakar brottet och dess utövare och förnekar samhällets lagar och dess övervakare“.

5. Ovanstående undersökning baserades i viss mån på en sociologisk undersökning av statistisk karaktär, företagen av *fil. stud. Roland Björkberg* under dennes tid som kurator vid Göteborgs barnavårdsnämnd. Arbetet är kallat „*Nordstadsungdom¹⁾ och homosexuellt prostituerade*“. Sammanlagt 264 försökspersoner, av båda könen och i åldern 15—21 år, är uppdelade på nordstadsgruppens män, nordstadsgruppens kvinnor samt homosexuellt prostituerade. De är dessutom fördelade på recidivister och icke recidivister. Materialet, som gäller ungdomarnas uppväxt, vandel och kontakt med olika myndigheter, har enbart insamlats från barnavårdsnämndens, nykterhetsnämndens och kriminalpolisens akter, från de barnpsykiatriska rådgivningsbyråerna samt andra offentliga institutioner. Några av de 30 studerade faktorerna är börd, syskongruppens sammansättning, uppväxtmiljöns stabilitet, förekomst av asocialitet och fylleri hos föräldrarna, yrkesinriktning, skolkning från skolan, tidigare kriminalitet, tidigare vanart och åtgärd från myndigheter, placering på hem, etc.

Björkberg sammanfattar resultaten på följande sätt: „De ungdomar, som uppmärksammats i Nordstaden har haft en instabil uppväxt och ofta tillhört familjer, vilka haft en asocial eller avvikande normkälla. Ungdomarna har visat passivitet i miljöer, där man väntat ett beteende, som sammanfaller med den gängse samhällsmoralen, t. ex. i skolan och på arbetsplatsen, samt aktivitet, när de mött asociala normkällor. Männerna hade redan tidigt visat vanartsyntningar som inbrott, tillgrepp och våldsbrott. Deras vistelse i Nordstaden ledde till en intensiv brottslig verksamhet. På kort tid ådrog de sig ofta mycket stränga ovillkorliga frihets-

¹⁾ Stadsdelen Nordstaden är särskilt tillhåll för asociala element.

straff. Även spritmissbruket förvärrades. Kvinnorna visade mest passiva vanartsylltringar. Vid kontrolltidens utgång var $\frac{1}{3}$ av icke-recidivisterna och $\frac{3}{4}$ av recidivisterna att betrakta som sexuellt vanartade mot 6 % före uppmärksammandet. Dessa iakttagelser talar för att det finns en fast arbetsfördelning inom denna ungdomsgrupp och en rollförväntan, som är förödande för individen. För detta talar även förhållandet, att den homosexuella prostitutionen, vilken fanns sporadiskt företrädd bland männen före uppmärksammandet, nästan helt upphör efter det att dessa kommit ner i Nordstaden.“

C. Lunds universitet.

6. I Lund arbetar *fil. kand. Birgit Werner* med en lic.-avhandling i sociologi, som huvudsakligen berör *biltjuvar i Malmö*. Undersökningen bedrivs efter ekologiska riktlinjer och studerar var de var bosatta som begick tillgreppsbrott under åren 1951, 1953 och 1955. Som bakgrund härtill har Werner också gjort jämförelser beträffande biltillgrepp dels mellan Malmö, Stockholm och Göteborg, dels mellan de nordiska huvudstäderna, dels med vissa tyska, engelska, holländska och amerikanska städer. Härvid har hon inriktat sig på faktorer såsom tillgången på motorfordon, förekomst av rattlös och andra tillgreppshinder, urbanisering, polismaktens styrka, väderleksförhållanden, bostadsförhållanden och ekonomiska konjunktioner.

D. Stockholms högskola.

7. Föreståndaren för Kriminologiska institutet, *prof. Olof Kinberg* har tillsammans med dess biträdande föreståndare, *socialläkaren Gunnar Inghe* samt *förste byråsekreteraren i fångvårdsstyrelsen Torgny Lindberg* genomfört en större undersökning, som kallats „*Kriminalitet och alkoholmissbruk*“. Resultaten publicerades för ett år sedan såsom meddelande nr 9 från Institutet för maltdrycksforskning, vari prof. Kinberg själv gör följande sammanfattning:

„Den statistiska bearbetning av en årgång av brottslingar, som företagits i detta arbete med utnyttjande av kriminalvårdens aktmaterial, har i första hand bekräftat det starka samband mellan alkoholmissbruk och brottslighet, som dokumenterats i talrika tidigare undersökningar. Undersökningen har också visat att detta samband är av mycket varierande slag för olika grupper av brottslingar, både med hänsyn till brottets art, brottsvanor, återfallsrisk, individuella faktorer, miljöförhållanden och kriminalpolitiska åtgärder.

De viktigaste resultaten kan sammanfattas på följande sätt:

Såsom väntat var sammanträffandet av alkoholmissbruk och brott betydligt vanligare bland män än bland kvinnor. I förhål-

lande till alkoholvanorna i normalpopulationen var dock stegringen av antalet alkoholmissbrukare bland asociala likväl högre för kvinnorna än för männen. Dessutom visade det sig att alkoholmissbruk var relativt mera utbrett bland straffade i grupper med låg än i grupper med hög kriminalitet. Det fanns t. ex. relativt flera alkoholmissbrukare bland asociala födda inom än bland asociala födda utom äktenskapet, fastän de förra hade lägre brottsfrekvens än de senare. Påfallande många asociala från jordbruksyrkena och högre socialskikt vilka har en relativt låg kriminalitet var också alkoholmissbrukare. Alkoholmissbruket var över huvud taget mera stegrat bland asociala på landsbygden än i städerna. Vidare ökade alkoholmissbruket bland asociala, liksom i normalpopulationen, vid stigande ålder, medan brottsfrekvensen i stället sjönk. Likväl var stegringen av antalet alkoholmissbrukare bland straffade högst i de yngsta åldersgrupperna. Återfallsrisken var också särskilt hög bland unga brottslingar som missbrukat alkohol. För dem var prognosen alltså utpräglat dålig.

Alkoholmissbruk var vidare betydligt vanligare bland recidivisterna än bland tidigare ostraffade. Om hänsyn togs till den olika åldersfördelningen spelade däremot den akuta alkoholintoxikationen vid brottets begående inte större roll för recidivisterna än för förstagångsförbrytarna.

Inom de olika kriminalvårdsklientelen var alkoholmissbruk mest utbrett bland personer som ådömts korta fängelsestraff (även frånsett rattfylleristerna).

Vid de olika brottstyperna spelade alkoholmissbruk en högst växlande roll. Vålsverkarna hade genomgående den högsta frekvensen både av fylleriförseelser och alkoholpåverkan vid brottet, vissa ekonomiska förbrytare, såsom förskingrare och förfalskare hade den lägsta, medan tjuvar m. fl. intog en mellanställning. Bland sedlighetsförbrytarna och rattfylleristerna var också antalet alkoholmissbrukare ganska lågt. Akut alkoholintoxikation var däremot tämligen vanlig även bland sedlighetsförbrytarna.

Återfallsrisken var i stort sett betydligt högre för alkoholmissbrukare än för andra, vare sig materialet indelades efter ålder, föregående brottslighet, kriminalpolitisk behandling eller brottstyp. Särskild bland de yngsta förstagångsförbrytarna var återfallsrisken för alkoholmissbrukarna anmärkningsvärt hög. Alkoholpåverkan vid brottet däremot medförde påtaglig ökning av återfallsrisken blott för sådana förstagångsförbrytare i åldern 15—20 år som tidigare inte haft några fylleriförseelser. För övriga förstagångare var alkoholpåverkan vid brottet snarare en prognostiskt gynnsam omständighet, åtminstone för vissa grupper.“

8. Prof. Ivar Agge planerar en undersökning om *biltillgreppen* och deras förövare i anslutning till en undersökning av biltillgrepp i Stockholm år 1953, som då företogs i samarbete med jur. kand. Gunnar Fredriksson (jfr. NTFK 1957 s. 239). Denna undersökning upphöll sig främst vid själva brotten, deras frekvens och fördelning ur en rad olika synpunkter, medan kartläggningen av de brottsliga personerna av olika skäl blev mera skissartad. Meningen är nu „att föra undersökningen vidare i sistnämnda hänseende och att belysa de brottsliga personernas personlighet, miljö, tidigare samhällsengagemang m. fl. kriminalsociologiska förhållanden. Som utgångspunkt för undersökningen kan möjligen begagnas data som samlats vid den avslutade första etappen av arbetet. Måhända kan det dock visa sig nödvändigt att utgå från ett färskt primärmaterial från Stockholm eller annan större ort och endast begagna nämnda äldre data för verifikation i vissa hänseenden av de resultat som utvinns vid den nya undersökningen. Planens närmare utformning och undersökningens omfattning och intensitet är beroende av de resurser som kunna ställas till förfogande för ändamålet.“

9. Mera aktuell är en undersökning, som Agge betecknar som kriminografisk och vartill nyligen utgått forskningsanslag. Undersökningen i fråga har aktualiserats av Strafflagberedningens förslag till skyddslag och särskilt av den däri föreslagna inskränkningen av tidsbestämt frihetsstraff för den som fyllt 18 men ej 21 år. Dylikt straff skall nämligen endast förekomma vid förvandling av böter eller när särskilda skäl föreligger för ådömande av fängelse på tid som överskrider 3 år.

Undersökningen omfattar samtliga ungdomar i åldern 15—20 år, vilka under tiden 1/1 1955—30/6 1957 av Stockholms rådhusrätt ådömts ovillkorligt frihetsstraff (d. v. s. fängelse, straffarbete och ungdomsfängelse (under 2½ år omkr. 250 pers.)). Den avser „att belysa de berörda personernas kriminalitet, sådan denna avspeglar sig i den aktuella domen samt i tidigare meddelade fällande domar, ovillkorliga och villkorliga. Arten av begångna brott, åldern vid de olika brotten, begående, ådömda brottspåföljder, intervallen mellan tidigare avtjänade straff och begående av nya brott äro i första hand avsedda att redovisas i undersökningen. „Sådana data“, anser Agge, „måste skapa betydligt säkrare grundval för den ovan berörda reformfrågans bedömning än den som utgöres blott av en programmatisk deklaration om den nya brottspåföljden skyddsfostrans lämplighet och överlägsenhet över de tidsbestämda frihetsstraffen som ordinär reaktionsform för sådana unga lagöverträdare som ej rimligtvis kunna hänvisas till kriminalvård i frihet“.

10. Sedan ett par år arbetar Røxtuna-psykologen, *fil. lic. Dick Blomberg* på en doktorsavhandling i sociologi rörande *ungdomsfängelseklientelet*. Han avser därvid främst att studera sambandet mellan å ena sidan de intagnas inställning till brott och å den andra återfallsfrekvensen inom en treårsperiod efter utskrivningen. Blomberg försöker även spåra de förändringar, som brottsattityderna ev. genomgår under anstaltsvistelsen. För att få en fylligare bild av klientelet och därigenom ytterligare kunna belysa återfallsproblemet samt bakgrunden till brottsattityderna har Blomberg låtit försökspersonerna genomgå ett flertal test samt intervjuer. Denna inledande del av undersökningen är nyligen avslutad, och resultaten kan väntas efter ovannämnda treårsperiod.

11. Från *fil. lic. Carl-Gunnar Janson* kan inom en inte alltför avlägsen framtid väntas en doktorsavhandling i sociologi, som också ägnas ett kriminologiskt ämne. Det rör sig om en *ekologisk studie av brottsligheten i Stockholm*, som går ut på att jämföra det allmänna fördelningsmönstret i denna stad med de kända amerikanska teorierna på området. Till stor del är avhandlingen upplagd som en metodstudie.

12. *Fil. dr. Ulf Kragh*, som är verksam vid Militärpsykologiska institutet i Stockholm, planerar att tillsammans med *med. dr. J. Å. Hartelius* belysa *orsakskomplexet bakom egendomstillgrepp, utförda av pojkar i åldern 16—18 år*. Detta skall ske genom en intensiv studie av personlighetsstrukturen dels hos en grupp intagna på ungdomsvårdsskola för psykiskt abnorma, dels hos en normalgrupp. Hartelius' medicinska och psykologiska anamnes kompletteras med en speciell typ av undersökning, som Kragh kallar aktualgenetisk metod. Denna är projektiv och bygger på bilder, som exponeras under varierande, mycket korta tider i en specialkonstruerad apparat. Metoden syftar till „att nå fram till de stabila inställningar, resp. dispositioner som „ligger bakom“ symptomen som „genomotiv“.“ Särskilt intresse ägnas strukturen hos vederbörandes fadersidentifikation och modersrelation samt vidare bearbetningen av ångest, speciellt med hänsyn till försvarsmekanismerna.

13. *Jur. o. fil. kand., pol. mag. Madeleine Hilding* har under arbete en *lic. avhandling i sociologi*, som ägnas *vissa miljöfaktorerers betydelse för uppkomsten av kvinnlig kriminalitet*. Materialet utgöres av ca. 2.500 personer, som 1936 gick i folkskolans fjärde klass i Stockholm. För dessa avser Hilding att insamla uppgifter (varav vissa redan finns tillgängliga) om familjehyra, hyresprocent, socialhjälp till målsmän, skolbetyg 1936, genomgången skola, familjeinkomst, målsmans yrke etc. Dessa faktorer skall

ställas i relation till förekomsten av brottslighet fram till 1954 samt brottslighetens art, tidpunkten för dess begående samt ådömt straff.

E. Barnavårdsnämnden i Stockholm.

14. I samband med de s.k. *nyårskravallerna i Stockholm vid årsskiftet 1956/57* beslöt barnavårdsnämnden att företa en speciell kartläggning av de ungdomar som då anhållits av polisen, sammanlagt 63 personer under 21 år, samtliga pojkar. Arbetet utfördes i samarbete mellan *fil. lic. Anna-Lisa Kälvesten* och *förste aktuarien Pär-Erik Ander*.

Kravallgruppen jämfördes dels med en normalgrupp, dels med en grupp pojkar från Barnbyn Skå, vilken redan blivit föremål för studium av dr. Gustav Jonsson, dr. Hans Curman samt Kälvesten. Resultaten utvisade att kravallgruppen i de flesta avseenden låg mellan de båda andra grupperna med systematisk avvikelset åt Skå-klientelet.

Undersökningen omfattade dels uppgifter om uppväxtmiljön, dels en psykologisk kartläggning med hjälp av ett personlighetsinventorium samt slutligen en attitydstudie. Då resultaten tidigare redovisats i NTfK, häfte 3 1957, ges här endast en summarisk sammanfattning.

Kravallpojkarne är en social marginalgrupp, med irreguljära uppväxtförhållanden och hög kriminalitet hos närstående och andra kännetecken, som brukar leda till uppfostringssvårigheter och tidig kontakt med barnavårdande myndigheter.

Resultaten av Thurstons Personality Inventory går ut på „att sådana personlighetsdrag, som man a priori trodde vara tecken på psykisk ohälsa, är signifikant vanligare hos skolungdomarna än hos kravallpojkarne. Alla motsatta egenskaper — att inte bry sig om vad andra tänker och tycker etc. — är vanligare i kravallgruppen, medan det återhållande, hämmade, självkontrollerande beteendet återfinnes hos kontrollgruppen“. Vidare saknar kravallpojkarne intellektuell ambition och är ej heller intresserade av att vara ledare.

Av attitydundersökningen framgår en stark, negativ inställning till polisen, vilket knappast var oväntat. Däremot visar det sig, att kravallungdomarna inte trivs sämre än andra. Trots att de socialt sett har det sämre ställt än andra, upplever de inte sin situation så. Ligsom de psykologiska resultaten kan detta tolkas som tecken på oförmåga till introspektion och känsloupplevelse.

F. Justitiedepartementet.

15. Den till omfånget största undersökning som planerats på det kriminologiska området i Sverige bedrivs direkt av *justitiedepartementet* utan anknytning till någon särskild fakultet. Här-

med avser man att vinna en allsidig belysning av ett problemkomplex, som har så många aspekter, att det måste angripas av berörda vetenskapsgrenar i samarbete utan dominans för någon särskild gren. För undersökningens vetenskapliga halt svarar en grupp sakkunniga, bestående av prof. Ivar Agge (straffrätt), prof. Torsten Husén (pedagogik), prof. Sten Malmqvist (statistik), preceptor Gösta Carlsson (sociologi), doc. Bo Gerle (psykiatri) och dr. Gustav Jonsson (barnpsykologi). Ordförande är statssekreterare Per Bergsten. Till verksamheten är dessutom knutna ett antal experter som representerar mere speciell sakkunskap.

I det följande redovisas i korthet undersökningens uppläggning utan någon motivering för sampling, åldersnivåer, typer av test eller andra ställningstaganden, vilket skulle kräva alltför stort utrymme i detta sammanhang.

Undersökningen, som går under namnet „1956 års klientelundersökning rörande ungdomsbrottslingar“, har fyra huvuddelar. Den första avser jämförelse med ett normalmaterial. Den andra består av en återfalls- respektive brottsprognos, baserad på de första individuella undersökningsresultaten. En femårig follow-up med undersökning vid varje nytt brott samt kontinuerlig kontroll av försökspersonernas utvecklingstendenser och övrigt anmärkningsvärt utgör den tredje delen. Slutligen jämföres de som begått brott under denna tid med dem för vilket detta ej är fallet. Jämförelsen gäller dels resultat av en vid denna tidpunkt företagen kontrollundersökning av brottslingsklientelet, dels resultaten från den inledande undersökningen. Troligen kommer hela undersökningen att kompletteras med den vanliga form av follow-up, som består däri, att klientelet förekomst i straffregistret även studeras vid en senare tidpunkt, i detta fall möjligen då försökspersonerna fyllt 25 år.

Undersökningens första del innebär en jämförelse mellan 350 lagöverträdare och 350 kontrollfall, samtliga fyllda 11 men ej 16 år. Endast pojkar ingår i materialet. Den låga åldern sammanhänger med att brottslingsgruppen består av debutanter, d. v. s. pojkar som för första gången polisanmäles för brott. En statistisk bearbetning av ett års polisanmälningar har visat att flertalet „debutanter“ återfinnes inom den ovannämnda åldersgruppen. Undantagna är vissa lagöverträdelser som för de berörda åldrarna kan betecknas som „normala pojkestreck“, såvida ej antalet förseelser låter förmoda något annat. Till undantagen hör även sedlighets- och trafikbrott samt fylleriförseelser.

Kontrollgruppen är en slumpsample med vissa modifikationer. Varje kontrollfall tas ut så, att det i vissa avseenden liknar en av lagöverträdarna, nämligen beträffande familjekonstellation, socialgrupp, bostadsområde och ålder. Dessa faktorerers samband med brott är redan så välkänt att faktorerna i fråga genom

matchning kan sättas ur spel till förmån för klarhet beträffande betydelsen av övriga faktorer.

Undersökningen av varje försöksperson omfattar ca tio timmar, fördelade på följande moment:

1. psykiatrisk undersökning
2. somatisk rutinundersökning
3. elektroencefalogram
4. intelligenstagstest — halverad CVB-skala
5. Rorschachtest — „blind-tolkning“, samt endast vissa faktorer utvärderade
6. projektivt auktoritetstest
7. projektivt aggressivitetstest-partiellt TAT-test
8. ordassociationstest-Rapaport
9. personlighetsinventorium — Minnesota Multiphasic Personality Inventory (MMPI)
10. skriftligt attitydtest
11. skriftligt intressetest
12. intervju om familj, skola, kamrater, fritid etc.

Kompletterande uppgifter inhämtas från barnavårdsnämnd, skola och socialregister. Ev. kommer även föräldrarna att intervjuas. Deltagandet i undersökningen är frivilligt och för varje fullständigt genomgången undersökningsserie erhåller försökspersonerna en ersättning på 50 kr.

De första 100 undersökningarna (50 lagöverträdare och 50 kontrollfall) tjänar som provundersökning, varefter de undersökningsmoment som ej differentierar mellan de båda kategorierna utgår. Dessutom företas förberedande provundersökningar av mera teknisk karaktär för standardisering av nykonstruerade undersökningsinstrument. Detta gäller även för det psykiatriska undersökningsmomentet.

Vilken kombination av ovanstående undersökningskomponenter som skall användas i samband med varje nytt brott under den 5-åriga follow-up-perioden samt som kontrollundersökning vid denna periods slut, blir främst beroende av den inledande undersökningens resultat.

Resultat från den första undersökningsetappen väntas föreligga senast om tre år. Tyvärr kommer däremot av lätt insedda skäl relativt lång tid att förflyta, innan man kan dra några slutsatser som rör återfallen. På grund av klienteletts låga ålder torde det bli nödvändigt med fem års väntetid för en något så när tillförlitlig bedömning av försökspersonernas sociala anpassning.